

SVOBODNA SLOVENIJA

Registro Nacional de la Propiedad
Intelectual No. 413193

Redacción y Administración:
Calle Víctor Martínez 50 (Suc. 6)
Buenos Aires, Argentina

“ESLOVENIA LIBRE”

Año (Leto) XI (6)

BUENOS AIRES, 17. DECEMBRA (DICIEMBRE) 1953

No. (Štev.) 50

CORREO
ARGENTINO
(Procedencia)

FRANQUEO A PAGAR

TARIFA REDUCIDA
Concesión N° 3824

Víctor Martínez 50 - Buenos Aires

Prošnja in poziv

V uvodniku se navadno razpravlja o kakem problemu, bodisi splošnem, bodisi slovenskem. Današnji članek na tem mestu pa naj ima namen opozoriti slovenske izseljence na dve stvari: na Zbornik-Koledar Svobodne Slovenije ter na tednik “Svobodna Slovenija”.

Ko je prevzvišeni škof dr. Gregorij Rožman zvedel, da uredniki “Svobodne Slovenije” nameravajo izdati Zbornik-Koledar Svobodne Slovenije tudi za leto 1954, jim je pisal: “Korajža, s katero ste se zopet lotili Koledarja-Zbornika, mi ugaja. Upam, da bo Bog delo blagoslovil.”

Če ima kdo pregled o potrebah slovenskih emigrantov in o težavah, ki jih ima slovenski emigrantski tisk, je to gotovo prevzvišeni dr. Rožman. Ve, da je treba velike korajže, da se nekaj ljudi, ki ne razpolagajo z nobenimi finančnimi sredstvi, nobenimi podporami, loti izdati knjigo tolikšnega obsega ter s sodelovanjem pesnikov, pisateljev, publicistov itd., ki so raztreseni po vsem svetu. Ogromno je to delo in dolgotrajne so priprave.

Ko je javni delavec neslovenske narodnosti videl v tiskarni Zbornik-Koledar Svobodne Slovenije za leto 1954, je presenečen ogledoval to knjigo. Po pojasnilih kolikšna je naklada ter kolika je cena, je izjavil: “Že nekaj let zasledujem Vaše publicistično delo. Morem reči samo tole: Občudujem Vas vse pri Svobodni Sloveniji. Občudujem Vašo požrtvovalnost, zlasti pa Vaš idealizem, s katerim vsako leto izdate vsebinsko tako bogato knjigo, kakršne nima nobena druga emigracija v Argentini in jo je težko najti tudi kjerkoli drugod na svetu.”

Ko je Zbornik-Koledar Svobodne Slovenije za leto 1954 izšel, smo z veseljem ugotovili, da je bil pri mnogih Slovenceh deležen lepega sprejema. Temu se je pridružila še požrtvovalnost fan- tova in deklet, ki so mu pripravljale vstop v slovenske družine. Vsem tem iskrena hvala.

Toda preveč je še tistih, ki stojijo ob strani. Preveč jih je še, ki gredo brez- brižni mimo take slovenske knjige. Vse preveč jih je tudi takih, ki jim je 44 pesov preveč za tako obširno, poučno, vzgojno in zanimivo knjigo.

Življenje, polno skrbi ima tudi naš tednik “Svobodna Slovenija”. Kakor pri Zborniku-Koledarju štejemo in računamo ali bo prodanih toliko izvodov, da bodo kriti stroški ali ne, tako je treba pri listu vsak teden spraviti skupaj kar tisočaka, da so kriti stroški ene same številke v tiskarni. Vse premalo upošte- vajo to tisti naročniki, ki odlašajo s plačilom naročnine ne samo do konca leta, ampak še dalj v naslednje leto. Vse to prosimo in sploh vse, ki so kakorkoli v zaostanku s plačilom, da te- kom decembra poravnajo vse.

Posebno poglavje pa bi zaslužili tisti, ki list samo berejo, nočejo pa biti na- ročniki. To so tisti, ki hodijo k sose- dom, prijateljem in znancem pod naj- različnejšimi pretvezami na obisk. Pre- berejo list in grede. Ko bi vsi ti posta- li naročniki in plačevali naročnino in bi imela Svobodna Slovenija toliko naroč- nikov kot ima bralcev, potem ne bi bila več v finančnih težavah; še več, lahko bi izhajala, če ne redno, pa vsaj več- krat v večjem obsegu.

Zato: Bralci, postanite plačujoči na- ročniki.

Da je list potreben, ne bomo izgub- ljali besed. Radi zanimivosti navedemo sledeči dogodek: Naročnik našega lista je moral za nekaj časa iz Buenos Aire- sa v provinco. Ko je prišel po nekaj me- secih nazaj, je pripovedoval svojemu znancu: “Ko bi Ti vedel kako težko sem zunaj pričakoval Svobodno Slove- nijo. Prebral sem jo od prve do zadnje črke. Ne le, da sem zvedel vse novice, domače in svetovne, sem se še bolj kot kdajkoli poprej zavedel kakšna opora je slovenskemu izseljencu slovenski časopis. Potreben mu je kot hrana. Posebno še, če je še tako skrbno in lepo ureje- van kot Svobodna Slovenija”. Tako ne- kako je dejal ta naš naročnik.

POSVETI V PARIZU

Komaj se je zaključila konferenca na Bermudih, že so se zahodni zavezniki spet sešli na konferenco, tokrat na šir- šo. V Parizu se je zbralo nad 300 zu- nanih ministrov, vojnih ministrov, na- čelnikov štabov in svetovalcev iz 14 za- hodnoevropskih držav in Severne Ame- rike (ZDA in Kanada), da obravnavajo zadeve, ki se nanašajo na skupno Sever- no atlantsko obrambno organizacijo — NATO. Na Bermudih je bil sprejet sklep, da bodo zahodni zavezniki ugodno odgovorili na sovjetski predlog, da naj se vrši konferenca štirih zunanih mi- nistrov v Berlinu in sicer bi se naj za- čela dne 4. januarja. Sovjeti še niso od- govorili, ali jim ta datum prija, vendar določitev tega termina še vedno dokazu- je, da ohranjajo zahodni zavezniki ini- ciativo v svojih rokah. Na zunaj je to lahko sicer malo, toda namen sedanjih pariških posvetov je predvsem ta, da med zahodnimi zavezniki okrepi nazi- ranje, da je treba z obrambnimi pripra- vami pohiteti, da se je treba še bolj o- boroziti, ker more samo velika priprav- ljenost zaveznikov okrepiti položaj za- veznikov pri nadaljnjih pogajanjih s sov- jeti. Posveti v Parizu bi morali izpasti tako, da se ta oborožena skupnost NATO poveča še z Evropsko oboroženo skup- nostjo, v kateri bi bila zastopana tudi zahodna nemška vojska. Navzočnost nemške vojske v zahodnem obrambnem sistemu je tako nujna, da sta ZDA in Anglija odločeni sprejeti zahodno Nem- čijo v NATO, ako bi predolgo trajala francoska opozicija proti evropski obr- ambni skupnosti, kakor so jo Francozi sicer sami zasnovali v l. 1950 (Pleve- nov načrt).

FRANCIJA IN NEMČIJA — SOVJETSKI KARTI

Francoska politična kriza, ki se je razvila okoli ratifikacije pogodbe o Ev- ropi, ki jo je podpisal 4. junija 1950, ne bo tako hitro podela. Sedanja Lanielova vlada ne more spraviti ratifikacije sko- zi sedanji parlament. Poleg tega je nje- gova vlada že v “krizi”; ko bo dne 17. decembra izvoljen novi predsednik fran- coske republike, bo ta svoje mesto na- stopil mesec dni pozneje — to je dne 17. januarja. Po določilih ustave mora vla- da odstopiti, da dobi novi predsednik republike možnost postaviti novo vlado. Po starem francoskem običaju bodo po- gajanja za novo vlado trajala zelo dolgo in verjetno bo nova vlada mogla terjati ratifikacijo pogodbe o EOS šele na pomlad prihodnje leto. Poleg Francije tudi Italija še ni ratificirala pogodbe o EOS; toda tam bodo na pomlad tako no- ve volitve, ako bo do tedaj Tito “dovo- lil”, da se tržaško vprašanje uredi. Brez Trsta pa si Pellova vlada ne bo upala na volitve.

Ker italijansko vojaško sodelovanje v atlantski in evropski obrambni skupno- sti mnogo ne pomeni, je najtežje vpra- šanje, kako pospešiti, da bi francoski parlament čimprej ratificiral pogodbo o EOS. Sovjetom se je z dosedanjo takti- ko posrečilo v Franciji utrditi prepri- čanje, da tretje svetovne vojne še dolgo ne bo. Novi oblastniki v Moskvi imajo baje dovolj drugih skrbi — poleg tega

Zaključno besedo tega našega razmiš- ljanja pa dajmo najboljšemu poznaval- cu vseh vprašanj slovenskega izseljen- skega tiska. To je gotovo pokojni Jakob Debec, urednik “Ameriške Domovine”, ki je o slovenskem izseljenskem tisku napisal tele besede:

“Živ član naše narodne skupnosti mo- re ostati le tisti, ki stalno sodeluje s slovenskim tiskom. Sodelovati s tiskom pa se pravi: pisati vanj, čitati ga, po- magati mu, podpirati ga. Naj podčrta- to zlasti za nove naseljence: v tej deže- li in povsod: Slovenci smo v svobodnem svetu tako majhna skupina, da bodo os- tali zvesti in zavedni v smislu sloven- skih izročil samo tisti, ki stalno bero slovenski časopis in po svojih najbolj- ših močeh sodelujejo s slovenskim ti- skom.”

pa je kom. voditelj v Indokini Ho Či Minh prejel sedaj iz Moskve še nalog, da naj začne ponujati Franciji poga- janja za premirje. Ker v Evropi kom. napadalnost popušča in ker se obeta konec vojske v Indokini, je le malo na mestu, da bi francoski parlament spre- jemal pogodbe, ki bi mogle sovjetu sa- mo dražiti. Poleg tega bi odpadla potre- ba, da bi Nemčija morala sodelovati v evropski oboroženi sili; nemško ozemlje bi se naj s posebnimi pogodbami nev- traliziralo tako, kakor je bilo nevtra- lizirano področje Belgije in Nizozem- ske pred sto leti.

V Nemčiji, zlasti v vzhodni, ponuja- jo sovjeti Nemcem nevtralizacijo njih ozemlja. Nemčija je ogromno pretrpela v dveh svetovnih vojnah, za tezo nevtra- lizacije Nemčije sovjeti nimajo pristašev samo med komunisti, ampak celo med nacionalisti in konservativci. Seveda imajo pri tem nacionalisti svoje račune, ko si obetajo, da bo nemški narod kma- lu spet prišel do svoje besede, ko ne bo več zavezniških vojska na nemškem ozemlju.

DULLESOVA GROŽNJA

Sovjetske intrige v Franciji in Nem- čiji so preračunane na to, da bi Atlant- ski obrambni zvezi odvzele njeno naj- močnejšo kontinentalno področje v Ev- ropi. Na konferenci v Berlinu prihodnji mesec bodo sovjeti gotovo skušali krizo v Franciji še bolj izrabiti zase. Zato bi bilo treba na sedanjih pariških posvetih NATO doseči, da se Francija trdneje odloči za izvedbo EOS. Ko je bil dr. Adenauer pred nekaj dnevi v Parizu, je ponovil, da vprašanje Posarja ne more biti razlog za prelom med Francijo in zahodno Nemčijo. Da bi odločnejše vpli- val na razvoj francoske krize, je moral ameriški državni tajnik Dulles sedaj v Parizu zagroziti, da bo morala ameriška zunanja politika spremeniti svojo smer, ako se Francija ne odloči za ratifikaci- jo pogodbe o EOS. Ne gre samo zato, da bi ZDA in Anglija povabili zahodno Nemčijo v NATO, ampak bi se moglo zgoditi, da se ZDA obvezneje odmakne- jo od evropske zmede. (V Čikagu je imel Norgenthau predavanje, v katerem je navajal, da je 1. evropska oborožena si- la za vojskovanje s sovjeti brez pomena in 2. bodo obnovljene in moderno opre- mljene evropske oborožene sile samo po- spešile naraščanje nacionalizma v po- sameznih evropskih državah, zlasti pa v Nemčiji — torej odkim od Evrope in prepuščanje Evrope njeni... to je ruski usodi.)

Francoski zunanji minister Bidault se še brani vtisa, da bi Francija ne bila za EOS in nadaljnje zedinjevanje Evro- pe, kakor to zagovarjajo z ZDA. Terja pa vedno več garancij proti ev. nemški napadalnosti. Tako terja med drugim, da naj se veljavnost pogodbe NATO zvi- ša na 50 let, prav tako pa se naj Angli- ja in ZDA obvezeta, da še doglešno do- bo ne bosta umaknili svojih vojnih od- delkov iz Evrope. V obeh zadevah bo verjetno francoska vlada dosegla že na tej konferenci koncesije, toda kriza še ne bo odstranjena, dokler se ne vidi, kdo bo novi predsednik republike in kako bodo vplivale sovjetske intrige pri se- stavi nove francoske vlade. Trenotno streme v Parizu za tem, da okrepe NATO z EOS, na pomlad pa se more zgoditi, da bodo morali zavezniki pred sovjetskimi intrigami že braniti obstoj in enotnost NATO. Zato bo velikega po- mena za ves bodoči razvoj, ali se bo se- danja konferenca v Parizu NATO pred takim razvojem dovolj zavarovala.

Zbornik-Koledar Svobodne Slove- nije za leto 1954 stane v prodaji sa- mo 44 pesov. Kupite ga lahko v upravi Svobodne Slovenije na Vic- tor Martinez 50, vsako nedeljo in praznik ga pa prodajata pri sloven- skih mašah pred cerkvami: V Ram- mos Mejia in San Justo g. Franc Zupanc, v San Martin in na Belgra- nu pa g. Pavle Homan.

EL PRIMER CONGRESO DE HIGIENE DE LAS CIUDADES

Después de haberse realizado una sesión plenaria se puso el sábado pasado término al primer Congreso de Higiene de las Ciudades, del que participaron 853 delegados de los municipios. Como conclusiones finales se aprobaron las iniciativas por las cuales se crea la Asoc. Argentina del Higiene de las Ciuda- des y la formación por otra parte de cooperativas de las ciudades para colabo- rar con las autoridades en las relaciones intercomunales de orden sanitario.

Otra de las iniciativas, que fué aprobada por aclamación es la de requerir de los poderes públicos la sanción del proyecto de Código Sanitario Nacional, preparado por el Ministerio de Salud Pública de la Nación. También quedó es- tablecido el carácter permanente de dicho congreso y se acordó que Río Hondo, de Santiago del Estero, sea la sede del que se realizará en julio del año próximo.

PRVI KONGRES ZA HIGIENO MEST

V Buenos Airesu se je na pobudo ministrstva za narodno zdravje vršil prvi kongres za higieno mest. Udeleževalo se ga je 853 zastopnikov argentinskih mestnih občin. Na kongresu je bila med drugim ustanovljena tudi Argentinska zveza za higieno mest. Sprejet je bil tudi sklep o ustanovitvi zadrug v posa- meznih mestih, ki bodo sodelovale z državnimi oblastmi v sanitetnih zadevah, ki se tičejo vseh mest.

Udeleženci kongresa so sprejeli tudi sklep, s katerim naprošajo zvezno vla- do, naj uzakoni osnutek nacionalnega sanitetnega zakona, ki ga je pripravilo mi- nistrstvo za narodno zdravje.

Sklenjeno je tudi bilo, da se bodo sanitetni kongresi vršili vsako leto in si- cer bo prihodnje leto tak kongres v Río Hondo v provinci Santiago del Estero.

Še vedno težave za rešitev tržaškega vprašanja

Jugoslovanski veleposlanik v Londo- nu Velebit je pred dnevi predložil pre- mo britanskega zunanjega ministra trem velesilam nove Titove predloge za sko- rajšnje sklicanje konference o Trstu. Vsebinsko predlogov niso objavili, jih pa proučujejo vse tri velesile. Titove čete so se pričele umikati z meje cone A, enako tudi italijanski oddelki. Po mne- nju zunanjih ministrstev treh velesil ni važno, kako daleč se čete umaknejo, le da se oddaljijo ene od drugih izven ob- močja strelnega orožja. Umik jugoslo- vanskih čet bo končan v nekaj tednih.

Pella je imel v italijanskem senatu poznejše govor, v katerem je pozval Ti- ta, da “vrže karte na mizo” in se od- loči za sodelovanje na petčlanski konfe- renci o Trstu. Postavil pa je štiri po- goje, pod katerimi se namerava Italija udeležiti konference: 1) Konferenca mo- ra razpravljati o bodočnosti vsega trža- škega ozemlja, tudi cone B; 2) Italian-

ska vlada še vedno smatra, da je naj- boljša rešitev tega problema izvedba plebiscita: ali za Italijo ali za Jugosla- vijo; 3) Angloameriški sklep z 8. ok- tobra mora ostati veljaven in nepreklie- cen; 4) Konferenca mora biti skrbno pripravljena, da se prepreči nevarnost, ki bi sledila zaradi njenega propada.

Ti Pellovi pogoji so povzročili v ju- goslovanskem časopisju vrsto protestov in izjav, da se Jugoslavija konference pod postavljenimi pogoji ne bo udeleži- la. Tanjug je tudi objavil, da bi se lah- ko začeli direktni razgovori med Italijo in Jugoslavijo, brez sodelovanja zapad- nih sil, sedaj, ko obe državi umikata čete od meja tržaškega področja. Italija direktna pogajanja odklanja, prav tako so v Angliji mnjenja, da ne bi prinesla zaželenega rezultata.

V varnostnem svetu so znova odložili razpravo o rešitvi tržaškega vpraša- nja.

Sklepi velikih treh na Bermudih

Po končani konferenci na Bermudih so veliki trije izdali poročilo, v katerem izjavljajo med drugim: 1) Ne pristaja- jo pod nobenim pogojem na delitev Ev- rope; 2) Potrjujejo vero v potrebo ev- ropске obrambne skupnosti kot dela NATO; 3) Zahtevajo čim prejšnje skli- canje mirovne konference na Koreji, ki predstavlja ključ miru na Daljnem Vzhodu in v južnovzhodni Aziji; 4) Za- gotovljajo skupno nastopanje za doseg

miru v Indokini; 5) Pripisujejo zmanj- šanje svetovne napetosti naraščajoči moči svobodnega sveta in njegovi odlo- čnosti v političnem nastopu. Objavili so tudi, da sprejemajo sovjetsko ponudbo za sklicanje sestanka zun. ministrov šti- rih velikih v Berlinu in predložili da- tum za začetek dne 4. januarja 1954. Kljub morebitnemu zboljšanju svetov- nega položaja pa se bo zahod še vedno oboroževal in večal svojo moč.

Dr. Adenauer proti nevtralizaciji Nemčije

V Parizu, kamor je prišel na zaseda- nje NATO, ki se je pričelo v ponedel- ljek, je na kosilu, ki ga je priredila francoska časnikarska zveza, govoril pred francoskimi in tujimi časnikarji Adenauer, ki je opozoril svetovne poli- tike, “naj pozabijo na svoje minule sla- ve in raje gledajo v bodočnost. Odločiti se morajo ali za združeno Evropo s tem za rešitev svobode ali pa za osamlje- nost, v kateri bodo države ena za dru- go postale sovjetski sateliti.” Poudaril je, da bi nevtralizacija Nemčije pome- nila komunistično zmago. Nemčija bi ta- ko polagoma padla v kremplje sovj-

tom in s tem vsa Evropa. Ob koncu go- vora je pozval Francijo na sodelovanje z Nemčijo, ko je izjavil: “Močna in trajna vez med Nemčijo in Francijo je moja največja želja.”

Tudi Anglija oboro- žuje Španijo

Selwyn Lloyd je v poslanski zbornici v Londonu odgovoril na pismeno inter- pelacijo glede oboroževanja Španije, da lahko španska vlada naroča v Angliji najrazličnejši vojaški material, ki ga potrebuje za moderno oborožitev svoje vojske.

V SKRBEH ZA CHURCHILLA

Inozemski časnikarji objavljajo po končani konferenci na Bermudih razne zanimivosti. Tako omenjajo predvsem, da so vsi ugotovili, da Churchill vidno peša telesno in duševno. Pravijo tudi, da more na teden delati samo še tri dni in še to vedno z Edenom.

Vse naročnike Svobodne Slovenije, ki so še v zaostanku z naročnino, prav le- po prosimo, da nam jo plačajo še pred koncem letošnjega leta!

Rad bi igral na dve strani

Jugoslovanski komunistični diktator Tito bi rad nekaj pomenil tudi v sve- tovmi politiki. Tudi tam bi rad igral ka- kovo vlogo. Zato je pred dnevi predlagal egiptovski vladi naj bi se arabski blok držav ne priključil nobenemu od obsto- ječih imperializmov. Tito je tu mislil na eni strani Amerikance, na drugi pa Sovjete. Istočasno pa sam stalno hlasta in prosjači za podpore pri ameriškanih “imperialistih.”

Dr. Tischler za pravice slovenskega jezika v šolah na Koroškem

Poročali smo že o borbi koroških Slovencev za pravice slovenskega jezika v ljudskih in srednjih šolah. V zvezi s tem je bilo ob začetku letošnjega šolskega leta v palači koroške deželne vlade v Celovcu posvetovanje o dvojezični šoli, na katerega je koroški deželni glavar Wedenig povabil zastopnike strank, vse šolske nadzornike in šolske praktike.

Posvetovanja o dvojezični šoli so se udeležili za Volkspartei Ferlitsch, namestnik dež. glavarja in deželni svetnik Karisch, za neodvisne dež. svetnik Heinzel, dež. šolski nadzornik za srednje šole dvorni svetnik dr. Schwendenwein, dež. nadzornik Sacher, okrajni nadzorniki Just Maklin, Skorainz in dr. Pototschnig, zastopnika za učiteljske v Celovcu prof. Mairitsch in dr. Inzko, trije zastopniki dvojezičnih šol ter dr. Joško Tischler, predsednik Narodnega sveta koroških Slovencev, in dr. Franc Zwitter.

Na tej konferenci je imel g. dr. Joško Tischler govor, ki ga radi važnosti objavljamo v celoti. G. dr. Tischler je dejal:

„Moja osebna opazovanja iz lastne šolske dobe in izkušnje iz šole same, poznanje koroških prilik, študij narodnostnih vprašanj v Švici in drugod, vse to je že leta 1945 rodilo zamisel, da moramo na Koroškem poskusiti drugo pot na šolskem področju.

Samo enake obveznosti za oba naroda na Koroškem so izraz prave demokracije. Otroci, ki skupno doraščajo, naj se učijo tudi obeh deželnih jezikov. Nemci nemščine in slovenščine, Slovenci pa slovenščine in nemščine.

Ustroj šole mora dobiti tako stanoovitost, da bo mogel učitelj v miru pou-

čevati in da se bodo mogli otroci v miru učiti. Šola ne sme biti podvržena vsakemu političnemu vetru. Šola mora biti nad vsakdanjimi političnimi dogodki.

Pri novi ureditvi šole na Koroškem ne smemo pod nobenim pogojem dopustiti, da bi iz ene dvorazrednice napravili dve eno-razrednici. Organizacija šole se ne sme poslabšati. Na drugi strani tudi ne smemo iz tega vidika občin še bolj obremeniti, ker so itak gospodarsko šibke in moramo skrbeti, da bomo na splošno izhajali s sedanjimi šolskimi poslopiji.

To so bili bistveni vidiki, ki so me vodili leta 1945, ko sem pripravljaval šolsko odredbo za dvojezične šole in ti vidiki so ostali enaki tudi danes.

Vsak Korošec, ki le nekoliko pozna prilike v deželi, bo pritrdil, da je pri nas in tudi drugod posebno v obmejnih pokrajinah vprašanje ljudskega štetja prav zelo nestanovitno in tako ne more tvoriti podlage za snovanje šolskih prilik. Sam sem iz Tinj. Tinja občina je dobila leta 1907 brezobrestno posojilo nemškega društva „Deutscher Schulerverein Südmark“ in se je pri tem morala obvezati, da bo pouk v šoli izključno nemški. Sicer to za koroške prilike ni edinstven slučaj, marveč je meni znana še vrsta podobnih slučajev. Otroci v Tinjah pa smo tedaj prihajali v šolo brez vsakega nemškega jezikovnega znanja. Nihče ni vprašal ne otrok ne staršev, izrabili pa so težko gospodarsko stanje občine. Staršem samim je bilo prepuščeno, da skrbijo za to, da se bodo njihovi otroci doma učili materinščine. In res smo znali samo to, kar so nas učili starši sami in starejši bratje in sestre.

Vprašanje pravice staršev, kakor ga nakazuje osnutek novega zakona, pa je v avstrijski šolski zakonodaji nekaj popolnoma novega. Zanimal sem se za tovrstne postavbe in nikjer nisem mogel kaj podobnega ugotoviti.

Nihče se ni zmedel za pravico staršev, ko so leta 1869-70 vpeljali v Avstriji šolsko obveznost. Danes smemo in moramo ugotoviti: Hvala Bogu te napake niso napravili in če bi tedaj to mnenje staršev upoštevali, bi nikdar ne mogli spraviti šole na današnjo višino in bi tudi nikdar ne mogli izrebiti nepismenosti. Ne v ljudski in ne v srednji šoli niso v Avstriji nikdar priznali staršem pravice o soodločevanju glede predmetov, glede učnega načrta. Tako torej starši nikdar niso bili „Unterrichtspartner“. Če bi bili to dopustili, tedaj bi bilo gotovo treba ustanoviti za vsak tučat otrok posebno vrsto šole. Kolikor mi je znano iz dnevnega časopisja, pa se starši v Avstriji borijo za priznanje kot vzgojni faktor, to se pravi za pravico soodločevanja o svetovno nazorni usmeritvi pouka. Starši hočejo biti „Erziehungspartner“.

Na vsak način je treba tudi premotriti, če starši tudi v vsakem slučaju morejo presoditi dalekosežnosti takih odločitev.

Prepričan sem, da se bodo tudi gospodarske vezi s sosedno južno državo v naslednjih letih poglobile in bo tako tudi v tem gospodarskem pogledu jezikovno znanje slovenščine samo koristilo, ker bo tudi pri gospodarskih razgovorih vedno tisti na boljšem, ki bo obvladal oba jezika.

Še na eno posebnost bi v tej zvezi rad opozoril. Ko sem namreč študiral narodnostne prilike v Švici posebno v kantonu Graubünden, sem ugotovil, da Retoromani nimajo svojega pismenega jezika. Oni namreč v jezikovnem pogledu razpadejo v pet dialektov, ki se tako močno razlikujejo, da morajo šolske knjige zalagati v raznih dialektih. Kljub temu je država za teh 40.000 Retoro-

KOROŠKA

Prošt Aleš Zechner je bil imenovan za častnega kanonika. Slovesna inštalacija je bila v škofijski kapeli v Celovcu. Ob celodnevem čiščenju Najsvetejšega v Šmihelu pri Pliberku so pridigali g. g. Kristo Svienc iz Št. Lipša, dr. Franc Cigan iz Kamena, župnik Fran Poš iz Globasnice ter prošt iz Pliberka. Orglal je prof. Silvo Mihelič, navzoča pa sta bila tudi kaplan Vinko Zalezel, sedaj v Št. Jakobu v Rožu ter kaplan Janez Polanc iz Zelezne Kaple.

Pri seknanju lesa se je smrtno ponesrečil Vinko Novak, doma iz Dobropolja na Dolenjskem, ki je leta 1945 pribežal na Koroško. Na Koroškem se je tudi poročil in zapušča ženo ter tri otroke v starosti 5, 4 in 3 leta. Pokopal ga je v Št. Jakobu v Rožu župni upravitelj g. Dušan Česen.

manov priznala ta jezik za četrti enakopravni državni jezik, poleg nemščine, francoščine in italijanščine.

Mi Slovenci pa imamo visoko razvit jezik in smo tudi v svetovni literaturi zastopani s celo vrsto književnih del. Mi koroški Slovenci pa smo še prav posebno ponosni na to, da smo k temu kulturnemu razvoju slovenskega naroda tako bistveno doprinesli. Tukaj na celovških tleh je rasla največja kulturna ustanova, Mohorjeva družba, ki je s svojim delom premagala nepismenost med Slovenci in tudi slovenskim pesnikom in pisateljem dajala možnost, da so njihova dela romala v vsako kmečko in delavsko družino.

Če je veliki nemški pisatelj Goethe smatral za potrebno, da se uči srbskega jezika, samo da bi mogel v izvirniku brati srbske narodne pesmi, tedaj smo mi tukaj ob meji še bolj dolžni, da skrbimo za to, da bodo otroci znali oba dežel. jezika, ker s tem gradimo most v novo

Slovenski novi maši

V FLORIDI

Na praznik Bremadežnega Marijinega spočetja 8. decembra je daroval svojo prvo daritev Bogu v floridski župni cerkvi g. Franc Okorn. Ob pritkavanju zvonov se je pomikal novomašni sprevod s križem na čelu, deklet in fantih v narodni nosi, z gosti in duhovščino pred cerkev, kjer je novomašnika pozdravila in mu izročila novomašni križ gđ. Cveta Kukovčeva, šopek belih nageljinov pa učenka Lučka Osterčeva. Nato se je novomašnik s spremstvom podal v cerkev, ki so jo okrasila z venici floridska dekleta. S kora je novomašnika pozdravila slov. novomašna „Novi mašnik bod“ pozdravljen. Zapel jo je pevski zbor „Gallus“ pod vodstvom g. dr. Šavellija.

Po klicanju sv. Duha je stopil pred oltar domači župnik g. Leopold Poole ter je ob novomašni slavnosti poveljeval duhovski stan. Za njim je imel cerkveni govor novomašni pridigar g. duhovni svetnik Alojzij Košmerlj. Svoj govor je začel v kasteljanski, nato ga je nadaljeval v slovenščini. V svojih izjavah je poudarjal lepoto duhovskega stanu in tudi njegovo križevno pot. Novomašnika je pozival naj se v vseh težavah zateče k Mariji pod njeno varstvo. Po končani pridigi je novomašnik vsem podelil novomašni blagoslov. Pri vs. maši so asistirali g. Košmerlj kot presbiter asistens, g. Avguštin kot diakon, g. Kukavica kot subdiakon, ceremonier je pa bil g. Himelrajh.

Novomašno kosilo je bilo v Carapachay pri družinah Malgaj-Pengov, na katerega je bilo povabljenih okoli 40 gostov, novomašnikovih ožjih rojakov, ki so novomašniku kupili za novomašno darilo lep mašni kelih. Pri kosilu je imel pozdravni govor novomašni govornik g. duhovni svetnik Košmerlj, za njim se je pa novomašnik zahvalil vsem rojakom za tako lepo novomašno slavo, ki so mu ga pripravili.

PROSLAVA BREZMADEŽNE

Brez predhodne navedbe sporeda, brez reklame so priredili fantje in dekleta 8. decembra proslavo Brezmadežne. Le to so prej objavili v nedeljskem verskem listu, da bodo nastopili „Gallus“ in najboljši igralci. Vseeno je prišlo prav lepo število ljudi v dvorano na Belgrano.

„Gallus“ je odpel Sattnerjev „Pozdrav Brezmadežni“ in Miheličev „Večerni zvon“ kot zna le ta zbor; pri solističnem partu sta se odlikovala ga Geržiničeva in g. Lipušček. G. M. Magister je podal nekaj pojasnil k vsebini nadaljnjega sporeda, pa še nismo vedeli, kaj bodo igrali. Zdaj vemo, če smo prav poudčen. Pisatelj Ivan Korošec je dramatiziral Timmermansovo „Flamsko Marijo“ in jo predstavil v sedanje slovensko okolje. Satan hoče prepričati Božje učlovečenje in se trudi, da bi s pomočjo Marijine okolice prekrizal Božje načrte. Prestavitve dogodkov v sedanost sem občutil kot kapriciozen okras; krepke šale vmes so izzvale smeh. Zaradi Jožefovih naklepov, da gre na Ogorsko ter stricvih in župnikov pripomb, mi je bilo kar prav, da nisem imel cele družine s seboj; preveč bi moral doma odgovarjati na vprašanja. Saj so imeli v srednjem veku podobne predstve s še gršimi hudiči, toda ljudje so bili takrat drugače vzgojeni. Ne bilo bi napačno, če bi prireditelji tudi našo publiko prej boljše pripravili. Bila pa je ta predstava vsekakor dogodek v naši gledališki kroniki.

G. Jerebič je režiral z velikim umevanjem in prav tako igral Jožefa. Gđ.

Evropo, ki naj bi bila Evropa sožitja in razumevanja. Tu šola ne more in ne sme imeti naloge, da germanizira ali slovenizira, marveč mora voditi k medsebojnemu razumevanju in k volji za medsebojno pomoč. Tu pa mora sedanji rod bodočemu rodu pripraviti pot.”

Mirna in stvarna izvajanja predsednika Narodnega sveta koroških Slovencev g. dr. Tischlerja so bistveno vplivala na vsa naslednja razmotrivanja. Po vrsti so prišli do besede vsi šolski nadzorniki, ki so naglašali, da se je dvojezična šola v svojem bistvu obnesla, in da je to šolo treba ohraniti.

Deželni glavar Wedenig je ob zaključku konference tudi ugotovil, da se je skoraj 90% navzočih izreklo za dvojezično šolo. Pripomnil pa je, da bo treba izvesti nekaj popravkov na prizadetem ozemlju s pristavkom, da se bodo ti popravki izvedli „sporazumno z neposredno prizadetimi“.

NA BELGRANU

V nedeljo dne 13. t. m. je g. Alojzij Stare daroval svojo novomašno daritev Bogu v salezijanski kapeli na Belgrano. Pred vstopom v kapelo mu je izročil novomašni križ Petelinov Jožek, šopek cvetja pa Petelinova Pavelca. Novomašni križ je za novomašnika g. Starca izdelal njegov ožji rojak mizarski mojster g. Jože Petelin.

Novomašni govornik je bil spiritual g. dr. Filip Žakelj. V svojem govoru je zlasti poudarjal novomašnikovo zaupanje v pomoč Matere božje ter je tako njemu, kakor tudi vsem ostalim vernikom dajal primernih navodil za življenje. Novomašnik je nato ob asistenci g. župnika Oreharja ter svojih ožjih rojakov gg. p. Cirila Petelina in Antona Dejaka opravil svojo prvo slovesno daritev sv. mase. Cerkevno slovesnost je povečevalo še umetniško petje pevskega zbora „Gallus“ pod vodstvom g. dr. Šavellija.

Novomašno kosilo je novomašniku priredila skupina ribniških rojakov. Vse breme pa je padlo na gostoljubno hišo Petelinove družine. Slovesnost je potekala v pravem slovenskem novomašnem vzdušju ter so govorniki gg. dr. Filip Žakelj, Anton Orehar, dr. Ign. Lenček, Anton Dejak, svetnik Karel Škulj, dr. Julij Savelli in Nande Česarek dajali novomašniku življenjskih navodil v resni in tudi šegavi besedi. Želeli so mu vso srečo v izvrševanju njegovega vzvišenege poklica.

Novomašnik g. Stare se je svojim ribniškim sorojakom pristržno zahvalil za ves trud, ki so ga vložili v to, da se je moglo njegovo novomašno slavo izvršiti v tako lepi obliki.

Brandsteterjeva je z Marijo nadkrilila vse dosedanje svoje vloge, celo Marijo Stuart. G. Borštnika smo bili veseli, da ga spet vidimo na odru in bi Satana nihče ne mogel tako igrati kot on. Dobra sta bila tudi ostala dva hudočca, gg. Avguštin in Markež, ki stalne raste. Prav tako so bili dobri g. Vombergar kot župnik, g. Hribovšek kot stric Jese in gđ. Grumova kot angel Gabrijel. Uprizoritvi in igralcem vsa čast!

Da pa ne bo nesporazuma: igra, ali recimo misterij je dobro napisan, bil je od cerkvenih krogov odobren, je ously učinkovit, a za oceno bi ga moral prej prebrati.

M.M.

P. dr. Hugo Bren umrl

Ob zaključku lista je prispelo iz Rima žalostno sporočilo, da je dne 8. decembra 1953 v Rimu umrl p. dr. Hugo Bren, generalni definitor frančiškanskega reda.

O zaslužnem slovenskem kulturnem delavcu in znanstveniku bomo obširneje poročali prihodnjič.

SLOVENSKI TISK V ARGENTINI

Katoliški misijoni, December 1953. Vsebina: Govor Pija XII. na misijonsko nedeljo 1953; Sledimo pozivom sv. očeta

ARGENTINA

Po odredbi predsednika republike generala Perona, ki je tudi predsednik Fundaci6n Eva Per6n, je ta socialna ustanova poslala v Paraguay za otroke in siromašne sloje v sosednji republiko kot darilo za božič, novo leto in sv. Tri kralje velike količine slaščic, potic, raznih jestvin, pijač ter oblek in obutve. Vsa ta darila so odpeljali v Paraguay s posebnim vlakom, ki je bil sestavljen iz 33 vagonov.

Argentina in Ecuador sta podpisali pogodbo o gospodarski uniji. S to pogodbo se je ecuadorska republika priključila gospodarski uniji, ki že obstoja med Argentino, Čilom in Paraguayem. Za argentinsko vlado je pogodbo podpisal v Quito zunanji minister dr. Remorino. Argentina bo po novi pogodbi z Ecuadorjem v to republiko med drugim uvažala večje količine žita, v zameno bo pa dobila petrolej.

Trgovinska pogodba med Argentino in Veliko Britanijo se bo na predlog britanske vlade podaljšala še za 6 mesecev.

V Buenos Airesu se mudi že dalj časa predstavnik francoske jeklarske industrije ing. Robert Morizot. Časnikarjem je po razgovorih, ki jih je imel s predstavniki vlade, dejal, da je francoska težka industrija pripravljena prenesti nekaj svojih tovarn za izdelovanje finega jekla v Argentino.

Minister za zunanjo trgovino dr. Cafiero je slovesno izročil v obrat nove moderne silose v Isla Verde, Páscanas in Chañar Ladeado.

Sladkorne tovarne v Tucumanu so letos pridelale 508.560.443 kg sladkorja, t. j. 58.862.103 kg več kakor pa leta 1946, ko je bil dosežen rekord v argentinski sladkorni proizvodnji.

Zakonski osnutek o proglasitvi dosed. nac. teritorija Misiones za provinco je senat sprejel z nezadostno spremembo, radi katere je bil zakonski projekt vrnjen v nadaljnjo razpravo poslanski zbornici. Ta je od senata priporočeno spremembo sprejela in tako je ta zakonski projekt postal zakon.

Poštna uprava opozarja občinstvo naj se radi izredne obremenitve poštne uprave s pisemskimi čestitkami za božične in novoletne praznike poslužuje brzojavnih čestitk.

Med Argentino in republiko Poljsko je bila sklenjena trgovinska pogodba, ki predvideva izmenjavo raznega blaga med obema državama v višini 20 milijonov dolarjev.

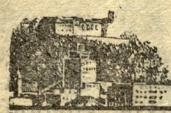
V Kordiljerah se je začel močno topiti led. Zaradi tega so nekatere reke močno narasle, posebno reka Mendoza, ki je na nekaterih krajih povzročila veliko škodo.

Argentinski veleposlanik v Washingtonu dr. Hipólito J. Paz, ki se je mudil nekaj dni na poročanju v Bs. Airesu, se je vrnil na svoje službeno mesto.

Vlada je izdala odredbo, po kateri so izpustili na svobodo vse politične pripornike v prestolnici in v notranjosti republike.

Poročali smo, da se je prestolniški policiji posrečilo izslediti drzne napadale na Frigorifico Nacional Juan Peron. Roparska tolpa je stanovala v lepo opremljeni vili v mestu Ing. Maschwitz ter je imela že vse pripravljeno za pobež z lančo v Uruguay. Pri aretaciji članov roparske tolpe je sodelovalo 150 policajev. Med njimi in roparji se je razvila prava bitka, v kateri so pa roparji morali kmalu podleči. Že na prvem zasliševanju na policiji so priznali, da imajo na vesti več ropov tudi v Uruguayu in Braziliji.

(K. Wolbang C. M.); Nevarnost za Cerkev v Indiji (o. Jože Cukale S. J.); Budizem v Siamu proti komunizmu (m. Ksaverija Pirc O.S.U.); Osvojitev zemeljskega vrha (o. Lojze Demšar S. J.); Zadnji dnevi g. Jereba na Kitajskem (France Jereb C.M.); Čakam na povratek na Kitajsko (Andrej Jerman C.M.); Iz pisma brata Cirila Verdника C.M.; Ob krstu treh Japoncev; Misijonarji pišejo: Franci Rebolj M.M., Andrej Majcen S.D.B., Jože Cukale S.J., Marcel Kerševan C.M., Po misijonskem svetu; Barago na oltar: Proslavljenje stoletnice Baragovega škofovstva med Slovenci; Nikolaja Jeločnika oratorij; Eno samo je potrebno (dr. Ign. Lenček); „Barago na oltar“ (dr. Ign. Lenček); Samotno bi je ura nekje (Konec); Naš novi roman o sv. Frančišku Ksaveriju.

Novice iz Slovenije

Pod komunisti niso nikdar varen. Biv. član jugoslovanske vlade med vojno v Londonu Ivan Kern je imel dosedaj pred komunisti mir. Sedaj pa beremo v ljb. kom. tisku, da so imeli sestanek prebivalci terena Gradišče v Ljubljani ter so razpravljali o nepravilnostih v poslovanju terenskega stanovanjskega sveta. Ljb. "Slov. Poročevalec" navaja, da "je ogromno ogorčenje pri vseh prisotnih izrazilo poročilo, kako šikanira podnajemnik Ivan Kern svoje stanodajalce Bradačeve." Iznesena da je bila vrsta primerov takega šikaniranja kot n. pr. vlamljanje vrat, stalne grožnje s fizičnim obračunavanjem, nošenje metrskih drv v stanovanje, namerno onesnaževanje stanodajalčevih prostorov itd. List navaja, da so bili "mnogi diskutanti" mnenja, da to izvira iz političnih nasprotij Ivana Kerna, ki je bil "med vojno minister v londonski begunski vladi in kot je razvidno iz Sajatove knjige "Belogardizem" nekakšen predstavnik slovenskega belo-plavogardizma v londonski vladi." List ve povedati, da je bilo "ogorčenje ljudi tako veliko, da so hoteli mnogi takoj oditi pred hišo, kjer stane Kern in ga deložirati" Tega sicer niso storili, pač pa sprejeli sklep, "da bodo javnemu tožilstvu posredovali potrebne dokumente o kaznivih dejanjih Ivana Kerna, kot vlom u vrat pri Bradačevih, razširjanju lažnih vesti o organizaciji državnih varnosti, o stalnih grožnjah družini Bradač, klevetanju in drugem." Prebivalci da so zahtevali, "da tožilstvo takoj pokrene postopek in da Kern prejme za svoje delo zaslužen kazen."

V Škofji Loki so nedavno odprli novo gimnazijsko poslopje, ki ima 10 učilnic, prirodopisni, mineraloški, fizikalno-kemični, zgodovinsko-zemljepisni in predvojaški kabinet, laboratorije in druge potrebne prostore.

V Dobrovi, v zahodnem delu Brd, je imel pred volitvami govor tudi Boris Kraigher, eden od prvakov slovenskega komunizma. V njem je divje napadal Vatikan ter je odnos slovenske duhovščine do Vatikana in njene naloge določil takole: "Obsojamo vse nepravilnosti, ki se marsikje dogajajo; obsojamo pre-

ganjanje duhovnikov, razbijanje križev itd. To ni v našem interesu in nočemo, da bi se takšne stvari počenjale. Kolikor pa pride do takih nepravilnosti, se dogajajo v večini primerov po krivdi duhovščine in cerkve spričo odpora ljudstva proti temu, da skušajo izkoristiti cerkev v politične namene. Če hočejo, da se take stvari ne bodo dogajale, potem naj vodijo tako politiko, da s svojim izkoriščanjem cerkve ne bodo razburjali ljudi. Če bodo tako delali, potem ne bo nihče imel nas imel ničesar proti duhovščini. Stalno pa se morajo duhovniki čuvati tega, da bi kakorkoli, hoteli ali nehoti, postali orodje Vatikana in s tem orodje italijanskega imperializma. Ne odrekamo jim pokorščine papežu v čisto verskih zadevah, kadar gre za to, kaj in kako morajo moliti na ta ali oni praznik. To je njihova stvar in to lahko odloča rimski papež. Kadar pa gre za to kakšen naj bo odnos cerkve do državne oblasti, takrat pa se jih to ne tiče. Tista duhovščina, ki v takih stvarih posluša Vatikan, izdaja naše nacionalne interese, ker s tem ruši naše odnose, našo notranjo enotnost in našo odporno moč proti italijanskemu imperializmu."

Občinski odbor v Novem mestu je na predlog Zveze borcev določil 29. oktober za občinski praznik v Novem mestu v spomin na dan, ko je leta 1941 na Brezovi rebri ustanovljena novomeška četa "začela oboroženo borbo proti okupatorju". Tega dne so se v Novem mestu zbrale skoro vse kom. veličine z Mihom Marinkom na čelu. Ta je v Novem

mestu tudi odkril spomenika Borisu Kidriču in komandantu Francetu Rozmanu-Stanetu — "dvema velikoma v utrjevanju in krepitvi naše socialistične domovine". Ob tej priliki je Borisa Kidriča proslavljaj kot ustanovitelja OF in političnega voditelja "osvobodilne borbe" po vojni pa kot velikega kom. ekonomista, Franceta Rozmana pa kot "odličnega vojaškega stratega", v kateri se je usposobil iz navadnega proletarca preko španske državljanske vojne. Istočasno je Marinko odkril tudi spominsko ploščo padlim žrtvam in talcem.

S prvim novembrom se je cena sladkorja v kockah doma znižala za 10 dinarjev in stane sedaj 1 kg 160 dinarjev.

Mariborska relejna radijska postaja je z novembrom uvedla tudi svojo lastno jutranjo radijsko oddajo, ki sledi takoj jutranji oddaji radijske postaje Ljubljana.

V dneh od 12. do 14. marca 1954 bo v Planici proslava 20 letnice tamošnje velike smučarske skakalnice. Prireditelj je sprejeta v mednarodni program FIS.

Umrli so. V Ljubljani: Ivan Gregorič direktor Narodne banke v p., Franko Eržen, carinski inspektor v p., Marija Jenko, Cveta Počivalšek-Urlepova, študentka 9. semestra arhitekture, Jože Bartelj, prevoznik kuriva, Rozalija Ručman, Marija Kos, roj. Bolka, Ana Kihsovec, vdova po postajenačelniku, Filip Bačna, upokojenec in Jože Kalan, posestnik na Bukovici nad Škofjo Loko, Jože Jirman, kamnoseški mojster iz Hočevja pri Črnomlju, Rika Srime, upokojenka v Mariboru, Marija Mihelič, roj. Benetič v Vinici pri Črnomlju, Viljem Seničar, glavni delovodja podjetja Elektro Tolmin.

Slovinci v Argentini

Buenos Aires

Zbornik-Koledar Svobodne Slovenije za leto 1954 je najlepše darilo za Božič in Novo leto. Razveselite z njim svoje znance in prijatelje!

MIKLAVŽEVANJA NA PODROČJU VELIKEGA BUENOS AIRESA

Sveti Miklavž je tudi letos obiskal slovenske naselbine na področju Velikega Buenos Airesa.

V soboto dne 5. decembra je najprej

obiskal mlade in stare Slovence v Floridi, ki so bili zbrani na vrtu pri Žužkovih. Nebeški svetnik je bil radodaren. Bogato je obdaroval pridne otroke, poredne pograjal in jih pozval, da se morajo do prihodnjega leta pobojšati.

S Floride je Sv. Miklavž odšel z vsem svojim nebeškim spremstvom v Lanus, kjer ga je pričakovala slovenska soseska na farmem dvorišču pri cerkvi sv. Jožefa. Tudi tu je prijatelj pridnih otrok delil darila in obljubil, da bo pri-

hodnje leto spet prišel v to lepo slovensko naselje, v katerem žive delavni in podjetni slovenski ljudje.

V San Martinu je priredila Miklavževanje tamošnja Elizabetna konferenca in sicer v nedeljo 6. t. m. popoldne. Udeležba je bila izredno velika. Najprej je vse navzoče nagovoril g. Škulj. Ga učiteljica Miklavžičeva je naučila otroke več deklamacij, ki so jih zelo dobro prednašali. Nato je bila odigrana igrca "Mladič", ki jo je napisal g. svetnik Škulj in v njej tudi že nastopa Miklavžovo spremstvo. Obdarovani so bili vsi otroci, slovenski šolarji še posebej, mnogi pa so dobili tudi lepe igrače in palice.

Istega dne popoldne je pripravila v Buenos Airesu v dvorani na Floresu miklavževanje tudi Misijonska zveza.

Božična številka Svobodne Slovenije bo izšla v sredo, 23. decembra.

OSEBNE NOVICE

Družinska sreča. V družini g. Staneta Škerlja in ge Ančke, roj. Hribar, so 27. novembra t. l. dobili hčerko. Družino g. Rudolfa Rozine in njegove ge Veronike, roj. Mlinar v Lanusu je pa razveselil sinček. Srečnim družinam naše čestitke!

† Ivan Pogačnik. Iz Ljubljane je prišlo sporočilo, da je dne 29. novembra t. l. v 84 letu starosti v Ljubljani umrl Ivan Pogačnik, fotograf na biv. Aleksandrovi čisti. Pok. Pogačnik je bil tast g. Rudolfa Žitnika, kateremu izrekamo iskreno sožalje.

† Janez Anžič. Ob zaključku lista smo dobili sporočilo, da je v torek 14. dec. umrl v Quilmesu Janez Anžič.

San Martin

Preteklo nedeljo je bilo pri nas prvo sv. obhajilo. K mizi Gospodovi je pristopilo 8 slov. deklic in 4 slov. dečki. Za prvo sv. obhajilo jih je pripravil duhovni svetnik g. Škulj, kateremu je vneto pomagala marljiva in požrtvovalna učiteljica ga Miklavžičeva. Po sv. obhajilu so bili prvoobhajanci skupno s starši pogoščeni v slovenski hiši.

Córdoba

Kakor lani, je tudi letos Sv. Miklavž obiskal slovensko naselbino, ki je bila zbrana pri gostoljubni Gaserjevi družini. Prostrani vrt je bil ves v cvetju in je tako dostojno sprejel nebeškega svetnika.

Zaključek gospodinskega letaja na Prislavi v Moronu

V soboto, dne 12. decembra 1953, je bil zaključen prvi gospodinski tečaj, ki ga je vodila ga Gradova v splošno zadovoljstvo udeleženk skozi dva meseca, ob sodelovanju g. šol. nadzornika Petelina. Tečaj se je začel v sredo dne 14. oktobra t. l. Obiskovalo ga je redno 14 udeleženk. Tečajnice so prihajale iz San Justa in Ramos Mejije. Rade bi bile prihajale vsak dan, a zaposlenost in oddaljenost sta jim to preprečevale. Zaradi tega so morale vso snov obdelati ob sredah in petkih popoldne. V teh dveh dnevih pa so seveda morale žrtvovati tudi kako urico spanja. Ga Gradova jim je skušala ustreči, kolikor je pač bilo mogoče. Razen kuhinjskih umetnosti jim je skušala, kakor je bil to običaj nekdaj v domovini, vodstvo tečaja nuditi najpotrebnejša predavanja iz zdravstva, zgodovine, vzgoje in podobnih panog, znanje, ki je vsaki gospodinj v življenju nujno potrebno. Žal se tudi ta predavanja v celoti niso mogla izvršiti, ker so bili nekateri predavatelji službeno zadržani. Kljub vsem zaprekom pa so tečajnice ob koncu tečaja ugotovile, da so se v teh nekaj mesecih naučile marsičesa, kar jim bo kot bodočim gospodinjam v veliko korist. V zahvalo gospodinj tečaja in predavateljem so tečajnice priredile v soboto 12. t. m. prigrizek pri okusno prirejeni mizi na naši PRISTAVI. Pokazale so, da so se v tečaju marsičesa naučile. V imenu vseh se je najmlajša tečajnica gđ. Lojzka Urbančičeva s šopkom rdečih nageljev v roki zahvalila ge. Gradovi za ves njen trud pri vodstvu tečaja.

Drugi tečaj se bo začel v začetku januarja prihodnjega leta. Prijavljenske bodo zvedele vse potrebno pri predsednici SLOV. DEKLIŠKE ZVEZE, na katero naj se v ta namen obrnejo.

G. Srečo in Magda sta vse lepo pripravila, da je oder za angelsko rajanje in veličasten prestol, osvetljen z nebeško svetlobo, bil ob času na svojem mestu. Že mnogo pred začetkom miklavževanja se je zbralo veliko Slovencev, starih in novih naseljencev. Med njimi pa tudi ni manjkalo domačinov iz več kvartalov (Nadaljevanje na 4. strani)

DRUŠTVO SLOVENCEV vabi vse Slovenke in Slovence na svoje veliko

SILVESTROVANJE

ki bo na slovenski pristavi v Moronu in se prične ob osmih zvečer na zadnji dan letošnjega leta

PRIPRAVLJEN JE VESEL IN PESTER SPORED

Kuhinja in klet bosta založeni z vsemi dobrotami.

Pridite, da si vsi skupno voščimo srečno novo leto!

M. M.

PRVE OBROBNE PRIPOMBE K NOVEMU KOLEDARJU IN ZBORNIKU

Najobširnejši članek v zborniku je poročilo o prvem kongresu srednjeevropskih krščanskih demokracij v New Yorku, ki ga je skrbno in previdarno sestavil Pavle Kant. Tolikšno obsežnost tudi zasluži, saj gre tu za najvažnejše, kar zadeva naš narod doma in v izseljenstvu, za njegovo rešitev. Štiri stvari nam to poročilo predvsem posreduje. Prvi spoznamo tu najožje sodelavce našega narodnega predstavnštva v tujini; sodelavce, ki delijo enako usodo in takšne, ki so na boljšem in nam hočejo pomagati. Drugič izvemo, da vse te sodelavce, tudi iz drugih svetovnonazornih skupin, veže enotno gledanje na bistvena vprašanja. Tretjič zaznavamo velik napredek v ugledu, ki ga uživajo predstavniki narodov izza železne zaves in še bolj napredek v umevanju njihovih teženj. Četrto je ta kongres povzročil nekaj pomembnih izjav predstavnikov severnoameriške državne politike gori do ministra Dullesa. Takšnih meritornih izjav v Philadelphiji in Williamsburgu še ni bilo. — Pa tudi Mr. Truman se ni narahel takšnih odgovorov na memorandum kot je to storil Eisenhower po svojem državnem tajnistvu na spomenico Odbora za Srednjo in Vzhodno Evropo. Oboje, spomenica in odgovor, sta objavljena v zborniku. Čeprav je pisal dr. Velikonja svoje poglede na tržaške vprašanje še pred izbruhom nove tržaške krize, so še vedno aktualni in celo še bolj kot pred pol leta in prav zaradi zadnjih dogodkov dobrodošli. — Poleg morda še drugih, eno dobro posledico je rodilo izseljenstvo, večjo povezanost z našimi manjšinami. Kakor oni tam na

Koroškem in Primorskem pišejo o nas, tako jih tudi mi vedno prosimo poročil o razmerah tam. Zbornik je tudi letos dobil od Toneta Jezernika podučen referat. Bralci bodo zanj hvaležni; priporočil bi ga pa v branje tudi tistim redkim nergačem, ki najbrž niso med rednimi bralci, pa se jim še včasih podedijo sline po "polnih" (sic!) egiptovskih, (pardon! avstrijskih) loncih — Nič dobrega se ne obeta našim doma, če pride do vojske. Tako bo rekel vsakdo, ki bo prebral Vauhnikovo razpravo. Strokovnjak pač pozna strateški položaj svoje domovine. Da bi se le vse skupaj kako drugače, pa dobro izteklo! — V pravem, najplemenitejšem evropskem duhu je napisal Ruda Jurčec študijo o združenih državah Evrope. Žlahten esej zase bi bili prvi dve poglavji, o evropski miselnosti in prvih načrtih za zdinjenje; nadaljnja poglavja se pečajo z bolj prijemljivimi vprašanji zadnjih časov, toda naj nihče, ki stremi k politični razgledanosti, ne zanudi prav pazno prebrati tudi prvih dveh, čeprav bi se mu zdeli malo odmaknjeni od sedanje aktualnosti.

Dušica, ki je prišla, je kot skala trdna v svoji zakonski ljubezni in v svojih nastopih pred Oznovci in zato si je menda pisatelj izbral ime Mihael Skalar. Nobena ovira, tudi prvi neuspeh, niti vabe prijateljice, niti navezanosti na družino svojih staršev je niso mogli odvrniti od sklepa, da gre za možem v begunstvo. Velike so bile težave, kako zapustiti Ljubljano, kako priti do meje in kako se prav na sveti večer pretolči čez

mejo in čez takratno como A, pa lju-Košček najbrž niso imeli leposlovnih bezen jih je vse premagala in Dušica je prišla k možu. Najdaljša povest je to v zborniku, daljša še kot najdaljši članek, pisana napeto, pa z neko lahкотno stvarnostjo v premi črti brez ovinkov do srečnega konca. — Karel Mauser je med pripovedniki - izseljenci najpoveditejši. Na Koroškem sta ga vsega zajela tamošnja zemlja in rod, zdaj v Ameriki se rad vrača v domačo podobo raja. O starem možu govori, stari mož pa pripoveduje svojo žalostno pot velikega grunta v samotno bajto. Mauser ima svoj govor, ki je gorenjski; Mauser je tretji za Finžgarjem in Jalnom iz tistih krajev. Poln smrtnih nevarnosti in negotovosti je pobjeg iz teharske klavnice, ki ga opisuje Ivan Korošec. Takšni opisi radi zavadejo v stilne skoke, toda Korošec ima svoj slog tako v oblasti, da nikoli ne zaide. To je odlika, zaradi katere želimo dobiti čimprej ves tekst, iz katerega je "Zadnji juriš" odlomek. Še bolj ga želimo imeti zaradi vsebine. — Že ono leto je presenetil Božo Kramolc s pravljico. Letos je prispel tri; eno o eigančju-umetniku, ki s svojimi čudnimi gosli ozdravi bolno kraljično in se potem ljubita do smrti; drugo o skopuškem mlinarju in njegovem ubogem vajencu, ki postane po hudih preizkušnjah pošten in bogat mojstrov naslednik; tretjo o veliki ljubezni kraljične in sosednjem kraljeviču, ki ju je ugrabil zmaj, ju ločil, a sta se nazadnje le našla. Redki so slučajji, da bi bili slikarji obenem pripovedniki. Kramolc je pri nas prvi. Slikarsko gledanje mu pripovedovanje celo obogati, ker mu olajša opisovanje: Kot noben pravljicar tudi Kramolc ni brez dobronamernih misli, vendar se izogiba vsake tendenčnosti. Pravljice je sam ilustriral, pisane so pa

za odrasle prav tako kot za mlajše letnike.

Saša Stare, Tonček Pangerc in Jože ambicij pri pisanju svojih sestavkov. Vendar sem jih uvrstil semkaj; ne toliko zaradi zanimivosti snovi, ki bodo našle največ hvaležnih bralcev, kot zaradi res — čeprav morda nehotenega — beletrističnega pripovedovanja. — Stare piše s tolikšno ljubeznijo o misijonskem pragozdu, o življenju v njem v družbi svojih delavcev, posebno Indjanca - vrača, predvsem pa o tamošnjem živalstvu, da bi ga bil sam Erjavac vesel. — Pangerc opis zmage nad San Valentinom je pravzaprav ponatis iz njegovega dnevnika. Nekaj intimnega torej. Pa prav takšna osebna občutja in kakšna hudomušna opazovanja tovarišev napravijo potopis "plastičen". Saj ekspedicija na še deviško goro ni toga četa v četverostopu. Kar bo sentimentalnega bralca užalostilo, je to, da se pisatelj ne razneži ob kakšnem divnem razgledu raz kraljico patagonske kontinentalne zmraznjene vode, toda mož je hudomušen. Naj vedno, kadar kam gre, piše dnevnik! — Košček je več kot hudomušen; on ima humor, ki nam je bolj potreben, kot vsakdanji pesos. Z bolnico je pa tako kot z vojaško službo. Nihče ne gre rad noter, vsak komaj čake, da pride ven. Ko je pa zunaj, hoče vedno junčiti o svojih doživljajih tam notri. Pisec teh obrobnih pripomb je bil v svojem grešnem življenju že štirikrat operiran; ni vrag, da je najprej "požrl" Koščekovo "Hišo bolečin".

Pesnikov je letos manj, zato imajo nekateri več pesmi. Božo Kramolc je tudi v poeziji poln slikovitih vtisov, barvit v izražanju, a vtise vendar nekoliko stilizira, tako, da dobi krajina pravljicni pridih. Tudi njegova balada je impresija dogodkov. — Igor je prispeval samo

eno pesniško idilo; njegovo opazovanje je manj slikovito, pa bolj stvarno, skoraj realistično. — Stanko Janežič je subjektiven, vizualni svet mu je le povod, primera, okvir za lastno izpoved; včasih poda svoje doživljanje tudi brez takšnega okvira. — Janko spet je ekspresivnejši, za zunanje pojave narave išče posebne, včasih simbolične označbe. — Jeremija Kalin nadaljuje s svojimi pretresljivimi baladami iz grozote zadnje vojne in revolucije; pravi pesniški Goya naše dobe je. — Iz koroške ljudske lirike je objavljena "Dobro večer, luha dakle". — Podobno kot Janežič veže svet s svojo notranjostjo Vladimir Kos, le da seže mnogo globlje vase in da zunanje vtise bolj ekspresivno predela. Kos je velik religiozni lirik. — Od vseh imenovanih se loči Mirko Kunčič in je poleg Kalina najbolj sam svoj: iz vsake anonimne antologije bi mogel pri prvem branju izbrati njega. To je žlahtno blago še iz najboljših časov slovenske moderne, ki ima trajno trpežnost. Dobro bi bilo enkrat o Kunčiču kaj več napisati. — Svoji umrli materi je poklonil Slavko Srebrnič sonetni venec z akrostihom "Tebi, o draga mati". Svojo bol in begunsko usodo prepleta s spomini na materina dobra dela in s prividi njene ločive od tega sveta. Učitelj mu je bil pač nesmrtni Prešeren, čeprav mu, Gorjancu, jezik bolj sliči Gregorčičevi melodiki, čustvo pa njegovi mehkobi. Bogat je Srebrničev besedni zaklad. Pesnitev je vreden spomenik slovenski materi.

Številne so ilustracije v zborniku, izbrane po isten načelu pestrosti, kot smo že zgoraj omenili. Vse je številno, bogato, pestro. Velik je pa tudi trud urednikov, ki so vse to zbrali, pretehtali, popravljali. Lahko si manejo roke od zadovoljstva nad opravljenim delom. Bog jih živi!

Pravna posveovalnica "Svobodne Slovenije"

VPRAŠANJE: Od nekega zasebnika sem pred letom dni kupil stavbišče. Na račun kupnine sem mu plačal 10% pogojene cene. Prodajalec noče podpisati kupne pogodbe, češ da ima neke zapreke zaradi neke "posesión treintenaria". Jaz bi rad zgradil na kupljenem stavbišču hišo, a dokler nimam kupne pogodbe v rokah, se bojim, da bi mi ne propadel ves v to kupčijo vložen denar. Kaj naj v tej zadevi ukrenem, da si zavarujem svoje pravice?

ODGOVOR: Iz Vašega vprašanja se

(Nadaljevanje s 3. strani)
der naokoli, ki so polni navdušenja pričakovali svetnika, ki je pač moral poprej obiskati večje slovenske skupine, raztresene po širni in gostoljubni Argentini. Da pa pričakovanje ni bilo prenaporno, je poskrbela ga Gaserjeva. Pripravila je krofe, ki smo jih vsi zalili operiran; ni vrag, da je najprej "požrl" Košičkovo "Hišo bolečen".

Naš župnik g. profesor Levstek nam je lepo opisal pomen prihoda sv. Miklavža v domovini in tukaj. Ni še utegnil končati, ko je že prišlo sporočilo, da prihaja nebeški zbor. Zastor se je dvignil in angel je veličastno najavil prihod. Toda gorje — z velikanskim hrupom je privršal parkelj z veliko črno knjigo v roki in je hotel odvrleči kar vse v peklen-sko brezdnó, toda angel je vse pogumno obrnil. Med tem se je zaslislalo zvonjenje zvončkov in ob angelski pesmi je nastopil sv. Miklavž. V svojem lepem govoru — v verzih — nas je grajal in hvalil — pač kakor je kdo zaslužil. Dejal je, da ni noben človek tako slab, da bi ne bil kdaj dober. In zato so angeli z njim v košu prinesli daril za dobre in slabe.

Ko je bilo obdarovanje končano, je sv. Miklavž obljubil, da nas bo obiskal tudi prihodnje leto, če bomo ostali vsaj tako pridni kot smo bili letos.

Kor Kar

Florida

Vse Slovence v Floridi in okolici obveščamo, da bo na božični dan v Floridi slovenska služba božja ob enajsti uri dopoldne s petjem slovenskih božičnih pesmi.

Lanuščani,

okoličani in vsi ostali Slovenci ste povabljeni na

SILVESTROVANJE

pri farni cerkvi Sv. Jožefa.

Razveselil Vas bo zabaven spored, osvežile hladne pijače in pokrepčal okusen prigrizek.

Čisti dobiček je namenjen za Slovenski dom v Lanusu.

Gradbeni odbor

PAKETI ZA DOMOVINO

Interexport-Trst

Zastopnik za republiko Argentino: Ljeposlav Perinić, Calle 25 de Mayo 749/IV Oficina 16, Buenos Aires — T. E. 32-8255. — Uradne ure: Vsak dan neprekinjeno od 9. ure zjutraj do 18.30 ure zvečer. Ob sobotah od 9.-12. ure dopoldne.

Pošiljamo samo prvovrzdno ameriško blago! Jamčimo za vsako pošiljko! Paketi prispejo v roku od 15 do 25 dni in so oproščeni carine.

Nekaj naših paketov:

Paket A: 4½ kg sladkorja	\$ 67.—
Paket B: 4½ kg riža	" 78.—
Paket C: ½ kg kave in 4 kg sladkorja	" 88.—
Paket D: 3 kg kave in 1½ kg sladkorja	" 170.—
Paket E: 3 kg kave in 1½ kg riža	" 175.—
Paket F: 3 kg kave, 3 kg riža in 3 kg sladkorja	" 245.—
Paket G: 1 kg kave, 1 kg riža, 1 kg sladkorja, ½ kg kaka, ¼ kg Ceylon čaja in ¼ kg poprav v zrnih	" 165.—
Paket H: 5 kg riža in 4 kg sladkorja	" 135.—
Paket I: 9 kg sladkorja	" 125.—
Paket J: 3 pare Nylon nogavic najboljšje vrste	" 145.—
Paket K: 3 kg kave, 5 kg riža in 3 pare Nylon nogavic	" 350.—
Zdravila: V domovino in v vse druge evropske države pošiljamo z letalsko pošto vse vrste zdravil in jamčimo za dostavo v 10-20 dneh!	
Iz cele republike Argentine sprejemamo in pošiljamo v domovino pakete s starim in novim blagom. Za odpošiljatev je plačati: za paket do 5 kg \$ 40.—, do 10 kg \$ 50.—, in do 20 kg \$ 60.—.	
Zahtevajte naše velike cenike!	
Naročila sprejema tudi Santería y Papelería "SANTA JULIA", Victor Martínez 39, Buenos Aires.	

"CASA BOYU" — urarna in zlatarna

OLAZABAL 2336

Tel. 76 - 9160

pol kvadre od Cabilda 2300

LEPO IZBIRO ZLATNINE, UR, SRBRNINE ZA BOŽIČNA IN NOVOLETNA DARILA VAM JE PRIPRAVILA ZA TE PRISRČNE PRAZNIKE

CASA BOYU — Olazabal 2336

VSA POPRAVILA UR IN NAKITA — TOČNA IN ZANESLJIVO

(Naše stranke se lahko zglase pri nas tudi ob sobotah popoldne in sicer v našem stanovanju, ki je v I. nadstropju v isti hiši Olazabal 2338, dto. 5)

da posneti, da prodajalec ob času, ko sta Vidva napravila ustno pogodbo za predmetno stavbišče, še ni bil pravni lastnik te nepremičnine. Vi ste se, kakor izgleda, zanesli na njegove besede in mu plačali aro, niste pa najbrže zahtevali, naj Vam prej predloži svojo lastninsko listino. Ako je rok, v katerem bi se med Vama bila morala napraviti pismena kupna pogodba, že potekel, Vam ne preostane drugo, kakor da vložite zoper zamudnega prodajalca tožbo na izpolnitev pogodbe. Kakšen bo izid tožbe, pa seveda ni možno predvidevati, zlasti še, ker omenjate, da se on sklicuje na zadržek "posesión treintenaria". Sklepati se more, da prodajalec sploh še ni lastnik, ker najbrže postopek priposestevanja formalno še ni zaključen. V sodnem postopku v priposestevanju ("posesión treintenaria") so mogoča

mnoga razočaranja. More se naprimer tik pred završitvijo pojaviti lastnik, ki dokaže s pravnoveljavno lastninsko listino svojo lastninsko pravico in sodišče mora odkloniti izstavitvev priposestvalne listine onemu, ki trdi, da je stavbišče postalo njegova last na podlagi 30-letnega priposestevanja. — Drugi primer razočaranja bi se utegnil pripetiti, ako bi n. pr. zahtevalo priposestvalno listino več "priposestvovalcev", ki bi Vam kupne pogodbe ne hoteli sopsodpisati, češ da niso prodali vsi ampak samo eden od njih.

Ako torej iz kakršnegakoli razloga od svojega prodajalca lastninske listine ne boste mogli dobiti, ne boste nikdar postali lastnik predmetnega stavbišča; Vam ne bo preostalo drugega kot tožiti prodajalca, da Vam povrne vso nastalo škodo.

O MRAVLJAH

(Nadaljevanje)

Tukajšni kmetovalec ali kolono, kakor ga navadno imenujejo, bo torej slabo kmetoval, če ne bo zatiral tudi mravelj, ker se bodo sicer tako razmnožile na njegovih posestih, da bodo uničile vse in nihče niti piškavega boba ne bo dal več zanj.

Uničiti mravljišče sekačev niti ni težko: le razkopati ga je treba, polit s petrolejem ali poprašiti z gamexanom, dobro premešati in po njih je. Toda najti tako gnezdo je često neverjetno težko in po več dni izgubi včasih kolono, predno ga končno iztakne. Mravlje namreč niso samo pridne in delavne, temveč tudi neverjetno prebrisane: zavedajo se, da delajo škodo in da bodo zasledovane, pa zato svoje gnezdo dobro skrijejo ter dobro kamuflirajo in le od daleč vodijo dolgi pozemeljski hodniki vanj. Toda zvijača proti zvijači! Sekači vlačijo zelenje v svoja mravljišča predvsem ponoči, najbolj pridno v so-parnih nočeh pred dežjem. Če torej kolono opazi, da so se spravili sekači nad eno ali drugo drevo, ali pa nad zelenja-

vo v vrtu, počaka, da se znoči, potem pa se poda na zasledovanje. Sekači opravijo svoje delo vedno temeljito: če so se spravili nad določeno drevo, ne bodo odnehali prej, dokler ne bo obrano do zadnjega lista. Opremljen z dobro svetilko kolono torej kaj lahko opazi procesijo mravelj, ki leze na drevo in drugo, ki otovorjena z zelenjem roma zopet doli. Slednji bo sledil. Sekači vlečejo svoje tovore vedno dalje in dalje od drevesa, potem pa izginejo eden za drugim v podzemeljski rov: to mesto si vidno označi in prihodnje jutro nadaljuje z zasledovanjem in iskanjem mravljišča.

Slediti rovu niti ni težko, ker se vije le kake 3-5 cm pod zemljo v ravni ali vijugasti črti vedno dalje in dalje. Pa ni nič novega, če naenkrat tak rov konča zopet na površini. To je le zvijača, ukana sekačev, da zamešajo sled: tu so nadaljevali svojo pot nekaj časa zopet na površju, dokler niso izginili ponovno v podzemski rov. Često pričinja ta že nekaj metrov dalje in se ga še da

najti; če pa ne, je pač treba počakati prihodnje noči in iznova slediti procesiji. Hudo je, če taka sled pelje v gozd, kjer je v tej bujni podrasti res muka iztikati za mravljiščem, ki ga končno ves opraskan sledeč rovu najdeš morda zunaj gozda, često le par metrov od mesta, kjer so te sekači speljali v gozd, da zabrijejo in zmešajo sled. Pa če ne odnehaš, ga koncem koncev le najdeš ob kakem starem štoru, gostem dračju, prevrnjeni pečini, med razrastlo korenino itd. S kako jezo in zadoščanjem se tedaj kolono da na uničenje včasih po več dni iskanega mravljiča, si lahko predstavi vsak, ki vsaj približno more oceniti ogromno škodo, ki jo povzročajo mravlje, priljubljen vzor pridnosti in delavnosti, med katere spadajo tudi sekači ali vlačilci.

Druga vrst mravelj, ki povzročajo slično škodo, pa so minerji ali rovarji. Toda dočim se pojavljajo sekači na vsaki zemlji, se drže minerji le na rdeči, ki je vedno tudi bolj globoka in nikdar ne kamenita. In dočim je sekače lahko uničiti, le najti njihovo mravljišče je često zelo težko, pa je pri minerjih prav obratno: najti gnezdo je kaj lahko, le uničiti ga je neprimerno težje. Sicer je minerjev prav tako kakor sekačev več vrst, vendar se razlikujejo le po barvi in velikosti.

Minerji slično kakor sekači obsekavajo listno zelenje in vlačijo v svoja gnezda. Toda dočim so sekači bolj tatovi, so minerji pravi roparji. Prav nič se namreč ne sramujejo ali bojijo ter se podajajo na svoje roparske pohode kar ob belem dnevu, če le ni prevroče. Tudi se ne skrivajo in tihotapijo po podzemeljskih rovih, temveč si napravijo kar dobro izhrojeno stezo od drevesa, ki so si ga trenutno izbrali za žrtev, pa do svojega mravljišča. Slednje je prava trdnjava: po nekaj metrov meri v premeru in tudi po nekaj metrov globoko sega v zemljo. Opaziti ga je kaj lahko, ker je zemlja tam in naokoli vsa gola ter vodijo številni, navpični in poševni rovi v gnezdo.

(Nadaljevanje prihodnjič)

Marsikdo še ne ve...

...da so na Union Square-u v New Yorku, ki je doslej bil neka-ko v zakupu ameriških komunistov, kjer so privrežali rdeče shode in zborovanja, letos prvič postavili velikansko božično drevo. Kraljeva organizacija "The 14-th Street Association" je objavila, da je to del njenega programa "vrniti Union Square in vso Ameriko Bogu."

CERKVENI OGLASNIK

Polnočnica za Slovence bo v baziliki Santa Rosa — spodnja cerkev — na Pasco 431. Pel bo slovenske božične pesmi slov. pevski zbor "Gallus". Spovedovanje bo od 23. ure naprej.

Za Slovence iz Villa Madero in okolice bo sv. maša v nedeljo 27. decembra ob pol enajsti uri v cerkvi sv. Jožefa v Villa Madero. Med mašo petje božičnih pesmi.

OBVESTILA

Rafko Vodeb, pesniška zbirka "KAM POTUJEJO OBLAKI"

Oprema in lesorezi Aleksa Ivančeva. Pesniška zbirka je izšla v Rimu. Vsak izvod nosi lastnoročni podpis pesnika. Nekaj izvodov je prispelo tudi v Argentino in morete dobiti izvod pri Društvu Slovencev po ceni 25 pesov.

- PORAVNAJTE NAROČNINO! -

Kegljaški klub na Pristavi v Moronu vabi svoje članice in članke ter prijatelje tega športa k otvoritvi kegljišča na Pristavi, ki bo v soboto dne 26. decembra ob 19. uri zvečer. Nato nagradno tekmovanje med člani, prosta zabava in glasba za vsakogar.

V nedeljo popoldne dne 27. decembra skupinsko kegljanje, balincanje, pisana glasba in še kaj.

Dr. José Ermenc

Billinghurst 97/I. Dpto. D. Capital

Ordinira vsak torek, četrtek in soboto od 5. do 7. ure popoldne za ženske bolezni in kirurgijo.

Prosim, prijavite se prej na
T. E. 62-7213

Za 5.000 pesov manj,

kot sem plačal pred tremi leti, prodam krasno zemljišče v Temperley-u

STANISLAV ZUPANČIČ

Almirante D. de Solier 1136

Telefon 31-2241

JAVNI NOTAR

Francisco Raul Cascante

Escribano Público

Uruguay 387

T. E. 38-0122 Buenos Aires

STAVBARSTVO

Jože Rus

CALLE MOLINA 1114

LINIERS CAPITAL

Počitniški oddih!

Slovenski hotel "Las Vertientes", postavljen v osrčju cordobskih gor, v okolici Rio Ceballos, Vam nudi domačo hrano, sobe s kopalnico in velik bazen z mineralno vodo. Rezervirajte si sobe pravočasno!

José Dodič

VILLA COLANCHANGA,

La Quebrada — Río Ceballos, Córdoba

RESTAVRACIJA - BAR

L J U B L J A N A

Avda. del Trabajo 5986 — Capital Izvrstna domača hrana. Dobra pijača. Za zaključene družbe na razpolago posebna soba. Vsem rojakom se priporočata
G O D E C - Š E R J A K

SLOVENSKO URARSKO IN DRAGULJARSKO PODJETJE

JANKO JAZBEC & sin

se priporoča rojakom letoviščarjem v Mar del Plata in Cordobi za cenjeni obisk.

Ure — fin nakit — popravila

Še iz Ljubljane velja naše geslo:

SOLIDNOST V VSEM.

HELVETIA
Tucumán 287

CASBEC
pasaje Sacca, local 15

CORDOBA

MAR DEL PLATA

Slovensko društvo "Edinost"

VABI NA

SILVESTROVANJE S PLESOM

DNE 31. DECEMBRA 1953

v dvorani DEKLEVA. JORGE NEWBERY 3586 ob 21. uri

Orkester: Drago Cimperšek

EUROPAK

CANGALLO 439, oficina 119, I. nadstropje — T. E. 30-5224, Bs. Aires

Pošilja Vašim svojcem v domovino po najhitrejši poti iz svojega skladišča v Trstu vse vrste živil.

Paketi prispejo v roku približno 25 dni

Garantiramo kot doslej vsako delno ali popolno izgubo. Pošiljamo pakete, ki so po najnovejših carinskih odredbah oproščeni carine. Za primer Vam navajamo nekaj naših STANDARD PAKETOV:

Paket št. 2.	\$ 67.—	Paket št. 9.	\$ 110.—
4.50 kg sladkorja		1 kg kave Santos Ia	
Paket št. 4A	\$ 80.—	2 kg riža	
4.50 kg riža		1.50 kg sladkorja	
Paket št. 5.	\$ 139.—	Paket št. 16.	\$ 146.—
5 kg riža		2 kg kave Santos Ia	
4 kg sladkorja		1.50 kg riža	
Paket št. 32.	\$ 325.—	1 kg sladkorja	
3 kg kave Santos Ia		Paket št. 20	\$ 175.—
2.50 kg riža		3 kg kave	
2 kg sladkorja		1.50 kg riža	
0.50 kg mlečne čokolade		Paket št. 28.	\$ 246.—
0.50 kg holandskega kakaa		3 kg kave Santos Ia	
0.25 kg Ceylon čaja Ia		3 kg riža	
0.25 kg popra v zrnih Singap.		3 kg sladkorja	

Moko, riž in sladkor odpošiljamo tudi v vrečah po najugodnejših cenah. Vse vrste zdravil odpošiljamo z letalsko pošto.

Iz Republike Argentine odpošiljamo pakete s hrano, tekstilnim blagom in starim blagom, ki nam jih prinesejo stranke in to proti minimalni odškodnini, ki je mnoga manjša, kakor pa vrednost časa, ki ga izgubite sami z odpošiljativjo takega paketa.

Nove uradne ure od 9.30 dop. neprestano do 18. ure pop. razen ob sobotah, ko so uradne ure od 9.30 do 12. ure dop.

Iščemo zastopnike v notranjosti republike, do tedaj pa pošiljajte pošt-na ali bančna nakazila na AGENCIA EUROPAK.